

Studieplan

Bachelor i radiografi

- 180 studiepoeng / Tromsø
- [Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger](#), fastsatt 06.09.17
- [Forskrift om nasjonal retningslinje for radiografutdanning](#), fra 01.07.19

Endret 22.11.2023

Godkjent av styret ved Det helsevitenskapelige fakultet den 27.09.19 (19/4151), med endringer godkjent av dekanen på fullmakt 22/32.

Navn på studieprogram	Bokmål/ nynorsk: Bachelor i radiografi. Engelsk: Bachelor in Radiography.
Oppnådd grad	Bachelor i radiografi. Bachelorgraden gir rett til autorisasjon som radiograf i Norge, jfr. helsepersonelloven, §§ 48 og 53.
Målgruppe	Studiet retter seg mot personer som ønsker å utdanne seg til radiograf.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Opptak til radiografutdanning er regulert av forskrift om opptak til høgre utdanning. Grunnlag for opptak er generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. Det er en kvote på 80 % reservert for søkere som kan dokumentere nordnorsk tilknytning. 10 % av studieplassene innen kvoten for nordnorske søkere er reservert for søkere som kan dokumentere samisk tilknytning.).
Politiattest	Søkere som tas opp til radiografutdanning må legge fram politiattest jf. universitets- og høyskoleloven § 4-9 andre ledd og helse- og omsorgstjenesteloven § 5-4..
Taushetsplikt	Studentenes taushetsplikt er regulert i universitets- og høyskoleloven §4-6 og helsepersonelloven § 21. Studentene plikter å signere taushetserklæring ved studiestart. Taushetsplikten gjelder i hele studieforløpet på campus og i praksisstudier.
Skikkethetsvurdering	Det skal foregå en løpende skikkethetsvurdering av studentene gjennom hele studiet. Vurderingen inngår i helhetsvurderingen av om studentene vil fungere som helsepersonell. Dersom det er tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Skikkethetsvurdering er regulert i universitets- og høyskoleloven § 4-10 og forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.
Læringsutbyttebeskrivelse	Forskrift om nasjonal retningslinje for radiografutdanning, § 3 inneholder detaljerte læringsutbyttebeskrivelser innenfor kompetanseområdene: - Anatomi, fysiologi, patologi og farmakologi - Fysikk og bildedannelse - Pasientomsorg, kommunikasjon og etikk - Strålevern - Digitalisering og e-helse - Forskning, fagutvikling og innovasjon - Helsepolitikk og samfunn Disse ivaretas i emnene som bygger opp studieprogrammet. I det følgende beskrives de overordnede fag-/profesjonsspesifikke læringsutbyttene kandidaten har oppnådd etter bestått studiet. Kunnskaper; - Har bred kunnskap innenfor fysikk, apparatlære,

billedannelse, bildekvalitet, bildebehandling og sikkerhet ved konvensjonell røntgen, CT og MR, samt kunnskap om stråleterapi, ultralyd, nukleærmedisin, intervensjon og mammografi.

- Har bred kunnskap innenfor anatomi, fysiologi, mikrobiologi, smittevern, patologi, farmakologi og legemidler relatert til bildediagnostiske undersøkelser og behandling.
- Har bred kunnskap om pasientomsorg, kommunikasjon og etikk for å ivareta det unike mennesket som gjennomgår bildediagnostisk undersøkelse og behandling.
- Har bred kunnskap om lovverk i forbindelse med medisinsk strålebruk og strålevern, og kjenner til metoder for kvalitetskontroll og kalibrering av bildedannede medisinsk utstyr.
- Har bred kunnskap om lovverk i forbindelse med medisinske bilde- og informasjonssystemer, informasjonsoverføring, bildelagring og teleradiologi.
- Har kunnskap om forskningsprosessen, forskningsetikk, vitenskapsteori og kunnskapsbasert praksis som metode, og kjenner til radiografens ansvar i forbindelse med systematisk kvalitetsforbedrende arbeid og innovasjon.
- Har kunnskap om helse og sosialpolitikk som bidrar til å sikre likeverdige tjenester til alle pasienter, samt innsikt i utfordringer i forbindelse med folkehelse og sosiokulturelle forhold.

Ferdigheter:

- Kan vurdere berettigelse av bildediagnostiske undersøkelser og behandling, samt vurdere teknisk og diagnostisk kvalitet av prosedyrer.
- Kan anvende strålevernsprinsipper og verktøy for å beregne doser, utføre måling av stråledoser, vurdere risiko for uønskede hendelser og informere om medisinsk strålebruk til pasienter, pårørende og andre.
- Kan vurdere pasientens kliniske tilstand og anvende kunnskap om anatomi, fysiologi og patologi for å oppnå god diagnostisk bildekvalitet og vurdere fremstilling av normal anatomi, vanlig patologi ved konvensjonell røntgen, CT og MR.
- Kan vurdere og tilpasse egen kommunikasjon ut fra pasientens behov for omsorg og informasjon, samhandle med pasienten og andre helsearbeidere, observere og eventuelt iverksette medisinske tiltak.
- Kan behandle sensitiv informasjon på en ansvarlig og sikker måte samt kommunisere over digital plattform
- Kan finne, kritisk vurdere og henvise til kunnskapskilder

og anvende ny kunnskap på en metodisk og vitenskapelig måte.

- Kan anvende kunnskap om helse- og velferdssystemet samt lover og veiledere i sin tjenesteutøvelse.

Generell kompetanse:

- Kan planlegge, gjennomføre og vurdere bildediagnostiske prosedyrer ut fra henvisning, berettigelse og pasientens kliniske tilstand, selvstendig og i tverrprofesjonelt samarbeid.
- Har innsikt i og tar ansvar for sikker strålebruk og optimalisering i overensstemmelse med lover, regler og prinsipper for strålevern samt kan formidle, veilede, gi råd om pasientens medvirkning.
- Kan planlegge, utføre og formidle kunnskapsbasert radiografi, samt identifisere risikofaktorer ved bruk av ulike kontrastmidler.
- Kan formidle, diskutere og bidra i kunnskapsutvikling innen fagområdet, selvstendig og i tverrprofesjonelt samarbeid.
- Har innsikt i og kan bistå i utvikling av og bruke egnet teknologi innen digitalisering og e-helse både på individ- og systemnivå.
- Kjenner til profesjonens historie og nytenkning, fagutvikling og innovasjon, samt kvalitetsforbedrende arbeidsprosesser og kan planlegge og gjennomføre relevante prosjekter.
- Har innsikt i sammenheng mellom helse, utdanning, arbeid og levekår for å bidra til god folkehelse og arbeidsinkludering.

Faglig innhold og beskrivelse av studiet	Nasjonale retningslinjer legger føringer for innholdet i radiografutdanningen. Studiet har et omfang på 180 studiepoeng og er lagt opp slik at det skal fremme integrering av teoretiske og praktiske emner. Utdanningen har som mål å utdanne ansvarsfulle, reflekterte og faglig kompetente radiografer som selvstendig og i samarbeid med andre profesjoner utøver radiografi. Studiet legger vekt på å være kunnskapsbasert, profesjonsrettet og praksisnært og i tråd med samfunnsmessig, vitenskapelig og teknologisk utvikling. Organisering av emnene skal sikre en jevn studieprogresjon gjennom utdanningsforløpet for å oppnå krav til sluttkompetanse som er angitt i de nasjonale retningslinjene. Første studieår: Består av teoretiske og praktiske emner som gir en basiskompetanse for radiograffaglig yrkesutøvelse. I første studieår fokuseres det på røntgen apparatur, teknologi, strålevern, strålefysikk, anatomi og fysiologi som gir en grunnleggende kompetanse i å utføre røntgenundersøkelser. Det fokuseres på konvensjonelle skjelett undersøkelser som er en del av radiografens kjerneområde: å ta røntgenbilder, bearbeide og vurdere disse. Andre studieår: I andre studieår videreutvikler studentene sin kompetanse i å kunne vurdere pasienters individuelle behov samtidig som røntgenundersøkelser utføres. Sentralt i andre studieår er å opparbeide kunnskaper om ulike røntgenundersøkelser og behandlinger av mennesker med ulike sykdommer samt kunnskaper om administrasjonsmåter for legemidler. Studentene opparbeider seg kompetanse slik at de kan planlegge og gjennomføre skjelett CT og MR undersøkelser. I tillegg opparbeider studentene seg kunnskap om forskningsprosessen, forskningsetikk og vitenskapsteori. Tredje studieår: I tredje studieår videreutvikler studentene selvstendighet i radiografifaget. Sentralt i tredje studieår er å vise forståelse for kompleksiteten i faget og kunne bidra til kritisk tenkning. Studentene videreutvikler sin kompetanse innenfor forskningsmetode, forskningsetikk og vitenskapsteori. Studentene skal kunne utføre, oppdatere og kvalitetssikre prosedyrer.
---	--

Tabell: oppbygging av studieprogram

RADIOGRAF bachelor i radiografi kull 2024 og senere								
Emnekode	Stp	Navn	Sem 1	Sem 2	Sem 3	Sem 4	Sem 5	Sem 6
RAD-1110	10	Grunnleggende radiografi og strålevern	x					
RAD-1120	10	Anatomi og fysiologi	x					
HEL-0700	10	Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag	x					
RAD-1130	10	Strålefysikk og bildebehandling		x				
RAD-1160	10	Konvensjonell røntgen og radiograffaglig yrkesutøvelse		x				
RAD-1170	10	Praktisk radiografi 1- konvensjonell røntgen		x				
RAD-2110	10	Patologi og farmakologi			x			
RAD-2120	10	CT			x			
RAD-2130	10	MR			x			
RAD-2140	10	Praktisk radiografi 2 – somatisk avdeling				x		
RAD-2150	10	Praktisk radiografi 3- CT, MR og konvensjonell røntgen				x		
HEL-1700	10	Vitenskapsteori, forskningsmetode og forskningsetikk for helsefaglige bachelorutdanninger			x	x		
RAD-2610	10	Stråleterapi og nukleærmedisin					x	
RAD-2620	20	Praktisk radiografi 4- spesialisering					x	
RAD-2630	15	Kvalitetssikring, innovasjon og helseteknologi						x
RAD-2640	15	Bacheloroppgave						x

Undervisnings-,
lærings- og
vurderingsformer

Krav om tilstedeværelse:

Tilstedeværelse: krav om obligatorisk oppmøte ved all undervisning. Fravær over 20 % i emnet fører til tap av eksamensrett og endret studieprogresjon.

Læringsaktiviteter:

I studiet tilrettelegges det for læring gjennom varierte undervisnings- og arbeidsformer som skal stimulere til egenaktivitet, refleksjon, problemløsning, kritisk tenkning og samarbeid, og i tillegg gi grunnlag for livslang læring som radiograf.

Forelesninger

Forelesninger gir faglig oversikt, redegjør for teoretiske aspekter og synliggjør sammenhenger mellom teori og fagutøvelse.

Selvstudier

For å oppnå læringutbytte er det en forutsetning at studentene arbeider med fagstoff utenom timeplanfestet undervisning, både individuelt og i samarbeid med andre studenter. Det forventes at studentene legger ned betydelig egeninnsats gjennom hele studieforløpet. Hele pensum vil ikke gjennomgå i undervisningen, deler av pensum må derfor leses på egenhånd.

Gruppearbeid

Gruppearbeid skal fremme relasjons- og samarbeidskompetanse, medvirke til å ta ansvar for egen læring, og fungere som en arena for bearbeiding av fagstoff i et sosialt fellesskap.

Skriftlig arbeid

Gjennom ulike former for skriftlig arbeid får studenten anledning til å

bearbeide både praktiske erfaringer og teoretisk kunnskap. Bacheloroppgaven gjennomføres i siste studieår og gir studenten erfaring med å planlegge, gjennomføre og utarbeide et faglig prosjekt i tråd med vitenskapelig fremgangsmåte.

Seminar

På seminar presenterer og diskuterer studentene fagstoff de har jobbet med. Dette innebærer at de øver på å vurdere eget og andres arbeid, og på å gi og ta tilbakemeldinger. Målsetningen er å gi studenten erfaring i formidling av fagstoff og presentasjonsteknikk samt å gi og motta kritisk tilbakemelding på en konstruktiv måte.

Ferdighetstrening

Veiledet ferdighetstrening står sentralt i alle tre studieår og bidrar til at studentene utvikler klinisk handlingskompetanse og praktiske ferdigheter. Under veiledning får studentene øve på elementer som er viktige i utøvelse av radiografi: observasjon, utredning, behandling og vurdering.

Praksisstudier

Studentene starter med observasjonspraksis i første semester for å få innblikk i radiografens og stråleterapeutens funksjon. Studentene har praksisstudier ved somatisk, radiologisk og stråleterapi avdelinger. Studenten veiledes av sykepleier, radiograf eller stråleterapeut.

Vurdering

Både formative og summative vurderinger anvendes. Formative vurderinger (veiledning og tilbakemelding for læring) anvendes i hovedsak ved oppgaveskriving, i ferdighetstrening og i praksisstudier. Formativ vurdering gis av medstudenter, faglærere og praksisveiledere. Summativ vurdering (bedømmelse av gjennomført arbeid) anvendes ved arbeidskrav, ved evalueringer i praksisstudier og ved eksamen.

Eksamen

For å få adgang til eksamen må krav om godkjenning av arbeidskrav og tilstedeværelse i obligatorisk undervisning være oppfylt. Dette er nærmere presisert i emnebeskrivelsene. I enkelte emner er det krav om godkjent praksis for å få adgang til eksamen.

Eksamen gjennomføres i henhold til gjeldende bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler og forskrift for eksamener ved UiT Norges arktiske universitet. Eksamen vurderes enten til bestått/ikke bestått eller med bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste karakter og E er dårligste karakter for å bestå eksamen. Karakteren F innebærer at eksamen ikke er bestått.

Tabell med oversikt over forkunnskapskrav:

Forkunnskapskrav RADIOGRAF24 og senere			
Emnekode	SP	Emner som må være bestått for å starte på emnet	Emner som må være bestått for å levere eksamen i emnet
RAD-1110	10		
RAD-1120	10		
HEL-0700	10		
RAD-1130	10		
RAD-1160	10	RAD-1110	
RAD-1170	10	RAD-1110, RAD-1120	
RAD-2110	10	RAD-1130, RAD-1160, HEL-0700	
RAD-2120	10	RAD-1130, RAD-1160, RAD-1170, HEL-0700	
RAD-2130	10	RAD-1130, RAD-1160, RAD-1170, HEL-0700	
RAD-2140	10	RAD-2110	
RAD-2150	10	RAD-2110, RAD-2120, RAD-2130	
HEL-1700	10	RAD-2120, RAD-2130	
RAD-2610	10	RAD-2120, RAD-2130, RAD-2140	
RAD-2620	20	RAD-2140, RAD-2150	
RAD-2630	15	RAD-2610, RAD-2620	HEL-1700
RAD-2640	15	RAD-2610, RAD-2620	RAD-2630

Relevans	Graden kvalifiserer for opptak på mastergradsstudier og videreutdanninger. Etter endt utdanning har radiografer også muligheter til fordypning og spesialisering innenfor ulike fagfelt. De fleste radiografer arbeider i spesialisthelsetjenesten, ved røntgen- og stråleterapiavdelinger. En del radiografer arbeider andre steder, som for eksempel innenfor undervisning, industriell radiografi eller det private næringsliv.
Arbeidsomfang	Ett års fulltidsstudium utgjør 60 studiepoeng. For å nå læringsutbytte for ett års fulltidsstudium må studentene forvente å arbeide 1700 timer, dvs. ca. 40 timer pr uke, inkludert undervisning og selvstudium.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisnings- og eksamensspråket er i hovedsak norsk, men kan være svensk, dansk eller engelsk. Språket i anvendt litteratur er engelsk og skandinaviske språk.
Internasjonalisering og utveksling	Studenter kan søke om å gjennomføre deler av utdanningsløpet i utlandet. Bachelorprogrammet i radiografi har avtaler om studentutveksling med universiteter i Danmark, England og Zambia. Utveksling gjennomføres fra fjerde til sjette semester. Studenten må ha avlagt 60 studiepoeng før avreise.
Praksis	Praksisstudier foregår i autentiske yrkessituasjoner. Praksisstudier finner sted ved sykehus i hele Nord-Norge. Studenter må påregne å reise ut av Tromsø i minst en av praksisperiodene. UiT har avtaler med praksistilbydere og finner praksisplasser til studentene. Omfanget av praksisstudier tilsvarer totalt 31 uker fulltidsstudier. Praksisstudier er fordelt med 7 uker første studieår, 12 uker andre studieår og 12 uker tredje studieår. Praksisstudiene er tilrettelagt som klinisk praksis ved somatiske, radiologiske og stråleterapi avdelinger.

Praksisstudiene ved radiologiske, stråleterapi og somatiske avdelinger fordeler seg som følger:

Praksisstudier foregår i autentiske yrkessituasjoner. Praksisstudier finner sted ved sykehus i hele Nord-Norge. Studenter må påregne å reise ut av Tromsø i minst en av praksisperiodene. UiT har avtaler med praksistilbydere og finner praksisplasser til studentene.

Omfanget av praksisstudier tilsvarer totalt 31 uker fulltidsstudier. Praksisstudier er fordelt med 7 uker første studieår, 12 uker andre studieår og 12 uker tredje studieår. Praksisstudiene er tilrettelagt som klinisk praksis ved somatiske, radiologiske og stråleterapi avdelinger.

Praksisstudiene ved radiologiske, stråleterapi og somatiske avdelinger fordeler seg som følger:

Studieår	Høst	Vår	Sum
1. studieår	1 uke (RAD-1110)	6 uker (RAD-1170)	7 uker
2. studieår		4 uker (RAD-2140) og 8 uker (RAD-2150)	12 uker
3. studieår	12 uker (RAD-2620)		12 uker
Sum	13 uker	18 uker	31 uker

1. studieår:

Observasjonspraksis (1 uke)

Praksisstudier 1- konvensjonell røntgen (6 uker)

2. studieår:

Praksisstudier 2- somatisk avdeling (4 uker)

Praksisstudier 3- CT, MR og konvensjonell røntgen (8 uker)

3. studieår:

Praksisstudier 4- CT, MR, konvensjonell røntgen, stråleterapi, eventuelt nukleærmedisin, intervensjon (12 uker)

Praksisstudiene er obligatoriske. Fravær fra praksis på inntil 10 prosent kan godkjennes dersom forventet læringsutbytte er oppnådd.

Hovedregel er at fravær over 10 prosent ikke gir grunnlag for vurdering av praksisperioden og normalt vil føre til endret studieprogresjon. Studentene kan bli pålagt å følge veileders turnus.

Det er utarbeidet egne retningslinjer som gir en samlet framstilling av praksisstudiene ved studieprogrammet. Retningslinjene inkluderer:

- Læringsutbyttebeskrivelser som synliggjør krav til faglig

	progresjon gjennom studieforløpet • Beskrivelse av ansvarsfordeling mellom studieprogrammet, praksissted/veileder og student • Detaljer om rutiner og praktisk gjennomføring av praksisperiodene • Avvikling av arbeidskrav og eksamen i forbindelse med praksisstudiene. Vurdering av og tilbakemelding til studentene tar utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser for den aktuelle praksisperioden. Praksisveileder vurderer studentene og innstiller om godkjent/ikke godkjent praksisperiode, mens UiT har det endelige godkjenningsansvaret. Godkjent praksisperiode regnes som obligatorisk arbeidskrav for å gå opp til eksamen i det emnet der praksis inngår, og ikke godkjent praksis kan føre til endret studieprogresjon. Dersom studenten står i fare for ikke å bestå praksis, skal studenten halvveis, eller senest 3 uker før avsluttet praksisperiode få en skriftlig melding. Meldingen skal beskrive hvilke krav som stilles til studenten for at vedkommende skal kunne få praksisperioden vurdert til bestått. Studenten skal gis anledning til å uttale seg om de forhold vurderingen bygger på før det tas beslutning om "ikke bestått".
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	Institutt for helse- og omsorgsfag ved Det helsevitenskapelige fakultet er administrativt ansvarlig for studieprogrammet. Den faglige ledelsen av studieprogrammet ligger hos studieleder.
Kvalitetssikring	Studieprogrammet kvalitetssikres i henhold til enhver tid gjeldende kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved UiT. For å ivareta kontinuerlig utvikling av studiekvaliteten, kan det bli gjort justeringer i undervisnings- og arbeidsformer, arbeidskrav og eksamensform fra år til år.

